

Nr 418.

Av herr Holmdahl m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 115, angående löne- och pensionsreglering för befattningshavare vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet.

Kungl. Maj:ts i propositionen nr 115 framlagda förslag till ny löneroglering för befattningshavare vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet medför ingen eller blott obetydlig höjning av docenternas ekonomiska ställning. Docentstipendierna skola enligt propositionen utgå med 6,000 kronor mot för närvarande 5,000 kronor, men då samtidigt dyrtidstillägget skulle sänkas med ungefär 1,000 kronor, innebär den angivna höjningen ingen ekonomisk förmån för docenterna. Vikariatsarvode för förordnande med full professorstjänst skall enligt propositionen utgå med 7,000, 7,600 och 8,200 kronor mot nuvarande 5,500, 6,000 och 6,500 kronor, men på grund av att även i detta fall dyrtidstilläggen skola sänkas komme en professorsvikarie att enligt propositionen erhålla blott 400 kronor mera än han nu får. Vi anse emellertid, att både beträffande docentstipendierna och arvoden till vikarierande lärare höjningar böra äga rum i de av Kungl. Maj:t föreslagna beloppen, så att docenternas förmåner väsentligt förbättras.

Vad angår docentstipendiernas storlek hava docentföreningarna vid rikets universitet i de skrivelser till Konungen, vilka refereras i propositionen sid. 106—109 givit övertygande skäl för den uppfattningen, att ett docentstipendium bör ungefärligen motsvara en lektorlön i första lönegraden. Några motskäl mot denna uppfattning torde knappast kunna uppställas; däremot kunna till vad docentföreningarna anfört läggas åtskilliga andra skäl. Vi betona i detta hänseende särskilt, att docentstipendiaterna så gott som undantagslöst äro vetenskapligt starkt meriterade personer, av vilka ett flertal hava full professorskompetens. Av de 37 docentstipendiaterna vid Uppsala universitet vårterminen 1925 hava 10 överskridit 40 års åldern; samtliga de övriga äro mellan 30 och 40 år utom en, vilken uppnår 30 års åldern i höst. Det ligger i öppen dag, att under dylika omständigheter stipendiebeloppen icke längre kunna hållas nere på nuvarande nivå. På den medicinska banan, där tillfällena till praktisk verksamhet äro särskilt stora, visar det sig även, att docentstipendierna icke kunna besättas; vid Uppsala universitet äro t. ex. för innevarande vårtermin blott två stipendier av fem utdelade. Enligt vår uppfattning är det belopp av 7,000 kronor, vilket Lunds docentförening påyrkat, lämpligt avvägt, och vi hemställa därför, att docentstipendierna utgå med detta belopp.

Vad beträffar vikariatsarvodena synes oss principiellt ingenting kunna invändas mot den tankegång, åt vilken docentföreningarna givit uttryck i deras å sid. 112—113 refererade skrivelser. Enligt denna tankegång bör, då en professor blir likställd med en ämbetsman i rådsgraden — enligt propositionen erhåller en professor t. o. m. högre lön än en tjänsteman i nyssnämnda grad — en vikarierande professor likställas med en vikarie för en tjänsteman med samma grad. Med de vikariearvodena, vilka föreslås av Kungl. Maj:t, kommer emellertid en vikarierande professor att ställas vida sämre än en vikarierande byråchef eller ett vikarierande hovrättsråd. För vår del föreslå vi, att vikariearvodet för docent, som förordnas att med full tjänstgöringsskyldighet uppehålla professur, bestämmes till två tredjedelar av professorslönen i första lönegraden. Om professorslönen bestämmes till 12,000 kronor, skulle alltså vikariearvode utgå med 8,000 kronor, varjämte bör i visa fall för äldre docent utgå tilläggsarvoden med resp. 600 och 1,200 kronor i enlighet med de grunder, som angivas i den kungl. propositionen. Genom en dylik höjning av vikariearvodena, vilken för statskassan skulle medföra mycket ringa utgift, erhåller man även en lämplig relation mellan vikariearvodena och de av oss föreslagna beloppen för docentstipendierna.

Under återopande av vad sålunda anförts, hemställes,

att riksdagen vid löneroglering för befattningshavare vid rikets universitet samt karolinska mediko-kirurgiska institutet på grundval av propositionen nr 115 måtte vidtaga följande ändringar i Kungl. Maj:ts förslag:

att docentstipendierna skola utgå med 7,000 kronor per år, och att arvode till docent, som förordnas att i full omfattning bestrida professorstjänst, skall utgå med 8,000 kronor per år, dock att beträffande vikarie, som mer än fem år innehaft docentanställning vid något av rikets universitet eller karolinska mediko-kirurgiska institutet, vikariearvodet kan av kanslern för rikets universitet höjas till 8,600 kronor, om vikarien mer än ett år bestritt professorstjänst, och till 9,200 kronor, om vikarien mer än tre år bestritt dylik tjänst.

Stockholm den 16 april 1925.

O. Holmdahl.

Ivar Englund.

Ruben Wagnsson.

Gust. Mosesson.

Ivar Anderson.